

รายงานข่าวกรองทางการเงิน
การขเงินข้ามแดนในห้วงเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒
และการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
กับความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร

กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ง.) ได้จัดทำ “รายงานข่าวกรองทางการเงินเชิงยุทธศาสตร์ : การขเงินข้ามแดนในห้วงเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒ และการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร” ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๗) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจาก Financial Action Task Force หรือ FATF ได้ให้คำแนะนำแต่ละประเทศนำไปเป็นมาตรการในการตรวจสอบการขเงินข้ามแดน เพื่อป้องกันมิให้ผู้ก่อการร้ายหรืออาชญากรฟอกเงินที่ได้จากการกระทำความผิดด้วยวิธีการขเงินข้ามพรมแดนประเทศรวมไปถึงผลการประเมินประเทศไทยด้านความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลฯ ทั้งนี้สำนักงาน ป.ง. ได้เสนอรายงานการขเงินข้ามแดนในห้วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒ สำหรับรายงานฉบับนี้จะนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

๑. สถานการณ์การขเงินข้ามแดน ในเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒

ข้อมูลจากระบบรายงานธุรกรรมการขเงินสดข้ามแดนผ่านระบบ Electronic Cross Border Cash Transaction Report System หรือ ECB ซึ่งสำนักงาน ป.ง. ได้รับรายงานข้อมูลการขเงินข้ามแดนจากด่านศุลกากร มีดังนี้

๑.๑ ข้อมูลสถิติการขเงินข้ามแดน

สำนักงาน ป.ง. ได้รับข้อมูลการขเงินข้ามแดนผ่านระบบ ECB จากด่านศุลกากร จำนวน ๑๘ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๘,๐๗๐ รายงาน เมื่อพิจารณาจำนวนเงินเข้าและจำนวนเงินออก พบว่าด่านศุลกากรที่มีจำนวนเงินเข้ามากที่สุดคือ ด่านศุลกากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน ๑,๒๖๙ ล้านบาทเศษ คิดเป็นร้อยละ ๘๒ ของจำนวนเงินเข้าทั้งหมด รองลงมาคือ ด่านศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง และสำนักงานศุลกากรกรุงเทพส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ ตามลำดับ ในส่วนของจำนวนเงินออกนั้น ด่านศุลกากรที่มีจำนวนเงินออกมากที่สุดคือ ด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ จำนวน ๑,๐๑๑ ล้านบาทเศษ คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ของจำนวนเงินออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ด่านศุลกากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและด่านศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง ข้อมูลจำนวนเงินเข้าและออกจากด่านศุลกากรแต่ละแห่งปรากฏตารางที่ ๑ ดังนี้^๑

^๑ ข้อมูลจำนวนเงินเข้าและออกผ่านระบบ ECB ที่สำนักงาน ป.ง. ได้รับ คิดเป็นประมาณร้อยละ ๒ ของจำนวนเงินที่มีการขเงินข้ามแดนทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ ข้อมูลที่สำนักงาน ป.ง. นำเสนอ อาจไม่ตรงตามข้อมูลที่รวบรวมโดยกรมศุลกากรโดยตรง

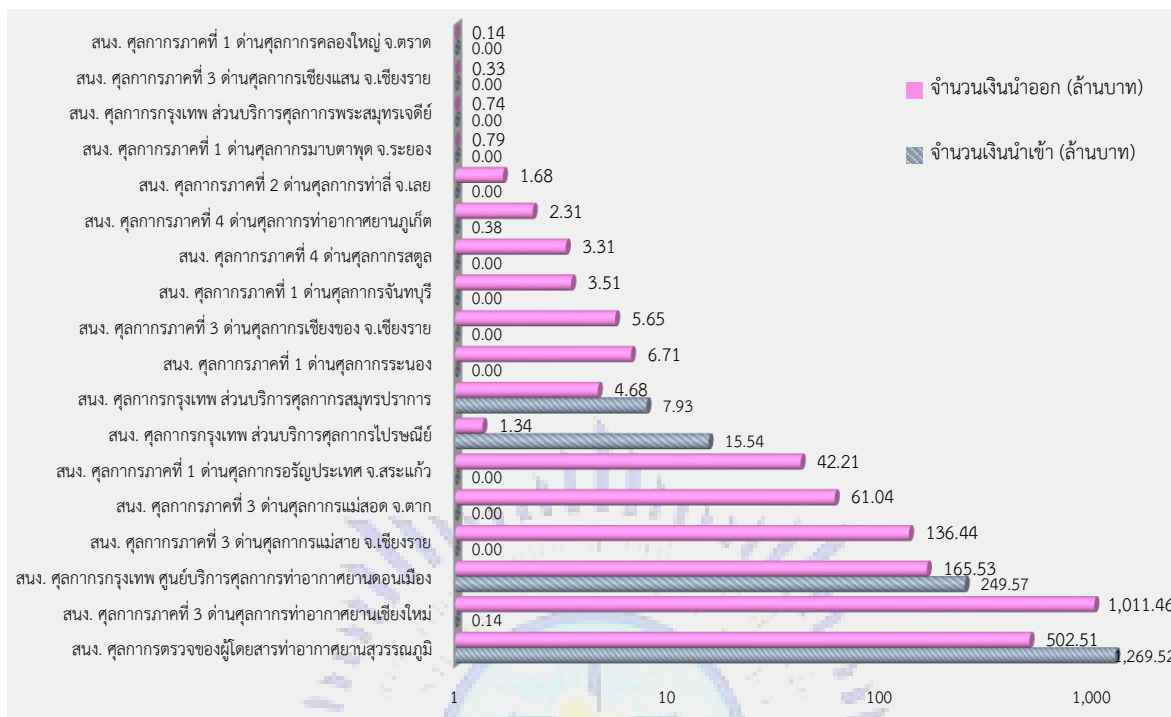
ตารางที่ ๑ จำนวนเงินเข้าและออกผ่านด้านศุลกากร ๑๘ แห่ง ที่มีการส่งข้อมูลผ่านระบบ ECB ในห้วงเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒ เรียงลำดับตามผลรวมจำนวนเงินเข้าและออกจากมากไปหาน้อย

ลำดับ	ชื่อด้านศุลกากร	จำนวนเงินนำเข้า (บาท)	จำนวนเงินนำออก (บาท)	รวม (บาท)
1	สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	1,269,519,399	502,507,549	1,772,026,948
2	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 ด้านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่	135,243	1,011,458,619	1,011,593,862
3	สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ศูนย์บริการศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง	249,566,390	165,525,315	415,091,705
4	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 ด้านศุลกากรแม่สาย จ.เชียงราย	ไม่มี	136,443,546	136,443,546
5	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 ด้านศุลกากรแม่สอด จ.ตาก	ไม่มี	61,039,439	61,039,439
6	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ จ.สระแก้ว	ไม่มี	42,214,479	42,214,479
7	สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์	15,540,618	1,342,096	16,882,714
8	สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ส่วนบริการศุลกากรสมุทรปราการ	7,593,342	4,684,840	12,278,182
9	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 ด้านศุลกากรระนอง	ไม่มี	6,707,387	6,707,387
10	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 ด้านศุลกากรเชียงของ จ.เชียงราย	ไม่มี	5,652,287	5,652,287
11	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 ด้านศุลกากรจันทบุรี	ไม่มี	3,511,300	3,511,300
12	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4 ด้านศุลกากรสตูล	ไม่มี	3,309,799	3,309,799
13	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4 ด้านศุลกากรท่าอากาศยานภูเก็ต	378,876	2,314,236	2,693,112
14	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 2 ด้านศุลกากรท่าลี่ จ.เลย	ไม่มี	1,675,028	1,675,028
15	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 ด้านศุลกากรมาบตาพุด จ.ระยอง	ไม่มี	788,980	788,980
16	สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ส่วนบริการศุลกากรพระสมุทรเจดีย์	ไม่มี	744,468	744,468
17	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 ด้านศุลกากรเชียงแสน จ.เชียงราย	ไม่มี	332,222	332,222
18	สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 ด้านศุลกากรคลองใหญ่ จ.ตราด	ไม่มี	136,170	136,170
รวม		1,542,733,868	1,950,387,760	3,493,121,628

จากตารางที่ ๑ มีข้อสังเกตว่า ด้านศุลกากร ๑๒ แห่ง จาก ๑๘ แห่ง มีเฉพาะรายงานเงินนำออก และมีด้านศุลกากรจำนวน ๖ แห่ง จาก ๑๘ แห่งเท่านั้น ที่มีรายงานทั้งเงินนำเข้าและเงินนำออก ได้แก่ สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักงานศุลกากรภาคที่ ๓ ด้านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ศูนย์บริการศุลกากรท่าอากาศยานดอนเมือง สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ส่วนบริการศุลกากรสมุทรปราการ และสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๔ ด้านศุลกากรท่าอากาศยานภูเก็ต รายละเอียดตามแผนภูมิที่ ๑

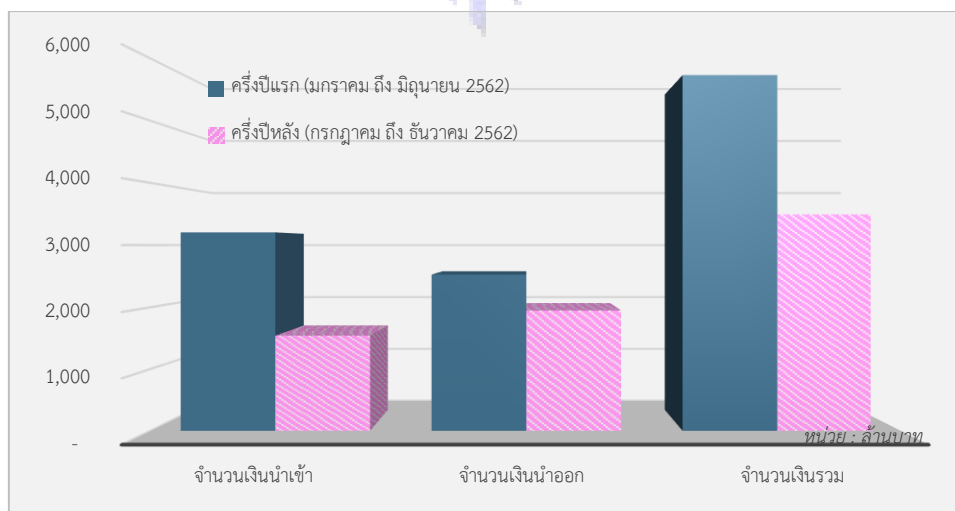

แผนภูมิที่ ๑ แสดงข้อมูลสถิติจำนวนเงินที่ชนข้ามแดน (นำเข้าและนำออก) ผ่านด่านศุลกากร ๑๘ แห่ง ผ่านระบบ ECB มายังสำนักงาน ปปง.

เมื่อนำข้อมูลปริมาณเงินที่นำเข้าหรือเงินนำออกระหว่าง ๒ ช่วงเวลา คือ ช่วงครึ่งปีแรก (มกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒) เปรียบเทียบกับช่วงหกเดือนหลัง (กรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒) มีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ช่วงครึ่งปีแรกมีเงินนำเข้า ๓,๒๐๔ ล้านบาท และในช่วงครึ่งปีหลังมีจำนวนเงินนำเข้ารวมลดลงเหลือ ๑,๕๔๓ ล้านบาท นอกจากนี้ จำนวนเงินนำออกก็ลดลงเช่นเดียวกัน จาก ๒,๕๒๕ ล้านบาท ลดลงเหลือ ๑,๙๕๐ ล้านบาท ข้อมูลปรากฏตามแผนภูมิที่ ๒

แผนภูมิที่ ๒ จำนวนเงินนำเข้า จำนวนเงินนำออก และผลรวมจำนวนเงินนำเข้าและออกเปรียบเทียบช่วงครึ่งปีแรก และครึ่งปีหลัง ใน พ.ศ. ๒๕๖๒

ทั้งนี้ พบข้อสังเกตเกี่ยวกับการนำเงินออกนอกผ่านด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ในช่วงครึ่งปีแรก (มกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒) มีรายงานการนำเงินออกนอกผ่านด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ ๑๐.๒๔ ล้านบาท ในช่วงครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒) มีการนำเงินออกสูงถึง ๑ พันล้านบาท ซึ่งสูงขึ้นไปถึง ๑๐๐ เท่า (โดยประมาณ) ส่งผลให้ด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่มีจำนวนเงินรวมทั้งเงินนำเข้าและเงินนำออกจากอันดับ ๖ (ครึ่งปีแรก) ขึ้นมาเป็นอันดับ ๒ (ครึ่งปีหลัง)

๑.๒ ข้อมูลสถิติสัญชาติของผู้ขนเงินข้ามแดน

ข้อมูลเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ขนเงินข้ามแดน ทั้งจำนวนเงินเข้าและจำนวนเงินออก ในช่วงครึ่งปีหลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ที่มีการนำเงินเข้าประเทศสูงสุด ๓ สัญชาติ คือ สัญชาติอินเดีย ไทย และ อินโดนีเซีย ตามลำดับ สำหรับการนำเงินออกนอกประเทศสูงสุด คือ สัญชาติไทย อินเดีย และ อินโดนีเซีย ตามลำดับ โดยจำนวนเงินที่บุคคลแต่ละสัญชาติขนข้ามแดนเป็นจำนวนมาก ๒๐ ลำดับแรก รายละเอียดตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ สัญชาติของผู้ขนเงินข้ามแดน เรียงลำดับตามผลรวมจำนวนเงินที่ขนข้ามแดนจากมากไปหาน้อย ในห้วงเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม ๒๕๖๒

ลำดับ	สัญชาติ	จำนวนเงินนำเข้า (บาท)	จำนวนเงินนำออก (บาท)	รวม (บาท)
1	THAI	460,441,085	1,268,005,718	1,728,446,803
2	INDIAN	774,111,205	205,722,691	979,833,896
3	INDONESIAN	175,136,285	139,163,698	314,299,983
4	BURMESE	10,412,519	117,093,870	127,506,389
5	JAPANESE	16,282,588	65,845,835	82,128,423
6	SINGAPOREAN	44,161,692	12,134,373	56,296,065
7	CAMBODIAN	ไม่มี	43,021,248	43,021,248
8	AUSTRALIAN	9,879,415	10,559,639	20,439,054
9	SENEGALESE	69,000	15,949,056	16,018,056
10	CHINESE	10,351,718	5,324,451	15,676,169
11	GUINEAN	12,912,685	221,400	13,134,085
12	BHUTANESE	ไม่มี	10,600,556	10,600,556
13	GAMBIAN	6,382,108	156,685	6,538,793
14	PAKISTANI	228,340	6,173,765	6,402,105
15	CONGOLESE	4,552,350	150,500	4,702,850
16	RUSSIAN	1,965,463	2,685,057	4,650,520
17	GERMAN	576,969	3,880,576	4,457,545
18	JORDANIAN	ไม่มี	4,153,793	4,153,793
19	NIGERIEN	3,959,222	ไม่มี	3,959,222
20	SRI LANKAN	30,659	3,701,532	3,732,191

เมื่อพิจารณาผลรวมจำนวนเงินนำเข้าและจำนวนเงินนำออกข้ามพรมแดน พบว่าบุคคลสัญชาติไทยมีการขนเงินข้ามพรมแดนมากที่สุด จำนวน ๑,๗๒๘ ล้านบาท รองลงมาคือสัญชาติอินเดีย อินโดนีเซีย และพม่า ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ ๒

๑.๓ ข้อมูลสถิติประเทศต้นทางและปลายทางที่ขนเงินข้ามแดน

ประเทศต้นทางและปลายทางที่ขนเงินข้ามแดน ตามการรายงานผ่านระบบ ECB ไม่ได้ระบุข้อมูลในส่วนนี้ไว้โดยตรง แต่ใช้การสันนิษฐานประเทศต้นทางและปลายทางจากหมายเลขเที่ยวบินที่ผู้เดินทางหรือผู้ขนเงินแจ้ง (Declare) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ซึ่งนำไปสืบค้นชื่อสนามบิน เมือง และประเทศที่เป็นที่ตั้งของสนามบินได้ จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่าเส้นทางระหว่างประเทศที่มีการขนเงินข้ามแดนเป็นจำนวนมาก ได้แก่

- กรุงเทพมหานคร - สิงคโปร์ หรือ สิงคโปร์ - กรุงเทพมหานคร
- กรุงเทพมหานคร - ฮองกง หรือ ฮองกง - กรุงเทพมหานคร
- กรุงเทพมหานคร - กรุงเทพมหานคร - กรุงเทพมหานคร ประเทศอินโดนีเซีย หรือ กรุงเทพมหานคร ประเทศอินโดนีเซีย - กรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ต้องเน้นย้ำตามที่ได้กล่าวในรายงานฉบับที่แล้วว่า หากพิจารณาเฉพาะสัญชาติ จำนวนเงิน ประเทศต้นทางและปลายทาง ก็อาจไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าข้อมูลเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไม่ จึงต้องพิจารณาข้อมูลและพฤติกรรมแวดล้อมอย่างอื่น (Red flag หรือ Indicator) ข้อมูลประวัติอาชญากรรม ข้อมูลด้านความเสี่ยงเกี่ยวกับประเทศต้นทาง-ปลายทาง รวมไปถึงฐานข้อมูลรายชื่อบุคคล (List) ที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานควบคู่ไปด้วย

๒. การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับการขนเงินข้ามแดนและการนำข้อมูลจากระบบ ECB ไปใช้ประโยชน์

สำนักงาน ป.ป.ง. ใช้ข้อมูลจากระบบ ECB ซึ่งเป็นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ด่านศุลกากรจัดทำและส่งให้สำนักงาน ป.ป.ง. ควบคู่กับข้อมูลจากระบบ AMLO Electronic Reporting System (AERS) และ Electronic Reporting System (ERS) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ง. ที่ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ผู้มีหน้าที่รายงานฯ) ได้แก่ สถาบันการเงิน และกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้อง รายงานการทำธุรกรรมมายังสำนักงาน ป.ป.ง. สำหรับกรณีที่สำนักงาน ป.ป.ง. ตรวจพบข้อมูลการขนเงินข้ามแดนที่มีจำนวนมากและน่าสงสัยจากระบบ ECB หรือมีข่าวปรากฏทางสื่อสาธารณะว่ามีการจับกุมผู้กระทำความผิดที่เดินทางข้ามแดน หรือได้รับเรื่อง/คดีเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรจากหน่วยงานในสังกัดกรมศุลกากรซึ่งส่วนมากเป็นกรณีลักลอบขนเงินข้ามแดน

สำนักงาน ป.ป.ง. ก็จะนำข้อมูลของบุคคลนั้นไปสืบค้นต่อในระบบ AERS และ ERS หากพบว่าบุคคลนั้นเคยถูกรายงานการทำธุรกรรมเป็นจำนวนเงินที่มากและมีความถี่ในการทำธุรกรรมสูง หรือถูกรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย สำนักงาน ป.ป.ง. ก็จะรวบรวมพยานหลักฐานและข้อมูลอื่นเพิ่มเติมเพื่อสืบสวนหาความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับความผิดปกติฐานเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรและความผิดปกติฐานอื่นภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งขยายผลถึงบุคคลในเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ด้วยการดำเนินการปรากฏตามภาพที่ ๑

รูปแบบหรือพฤติกรรม (Typology) เกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร/ลักลอบขนเงินข้ามแดน

จากการที่สำนักงาน ป.ป.ง. ได้ตรวจสอบและดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร/ลักลอบขนเงินข้ามแดน วัันนั้น สำนักงาน ป.ป.ง. โดยได้สรุปรูปแบบหรือพฤติกรรมเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร/ลักลอบขนเงินข้ามแดน เพื่อใช้เป็นข้อสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มอาชกรรรม ไว้ดังนี้

พฤติกรรมที่ ๑ บุคคลรายหนึ่งเดินทางจากประเทศเมียนมาร์โดยผ่านจุดตรวจขาเข้าที่ด่านศุลกากรแห่งหนึ่งในพื้นที่ภาคเหนือเพื่อเข้ามาในประเทศไทย เมื่อเจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรตรวจสัมภาระก็พบว่ามีการนำธนบัตรไทย ฉบับละ ๑ พันบาท รวมเป็นเงิน ๓ ล้านบาท ห่อด้วยถุงพลาสติกอีกชั้นใส่ในถุงสัมภาระ โดยไม่สำแดงเงินดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร

พฤติกรรมที่ ๒ เจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรประจำสนามบินตรวจกระเป๋าสัมภาระของบุคคลรายหนึ่งที่เดินทางจากกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น พบธนบัตรต่างประเทศสกุลเยน ฉบับละ ๑ หมื่นเยน จำนวน ๑ พันฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๐ ล้านบาท ธนบัตรดังกล่าวถูกแยกเก็บไว้เป็นส่วน ๆ ในช่องต่าง ๆ บางส่วนบรรจุในถุงกระดาษ ถุงพลาสติก บุคคลรายนี้นำเงินดังกล่าวเข้ามาในลักษณะจงใจปกปิด ซุกซ่อน โดยไม่ได้สำแดงการนำเข้าเงินตราต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร

พฤติกรรมที่ ๓ บุคคลรายหนึ่งเดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางเครื่องบิน เจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรประจำสนามบินตรวจค้นสัมภาระของบุคคลรายดังกล่าว พบว่ามีธนบัตรต่างประเทศสกุลดอลลาร์สหรัฐ มูลค่า ๑๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ จำนวน ๖๑๖ ฉบับ รวมเป็นเงินจำนวน ๖๑,๖๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ และธนบัตรมูลค่า ๕๐ ดอลลาร์สหรัฐ จำนวน ๔๗ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๒,๓๕๐ ดอลลาร์สหรัฐ ธนบัตรทั้งหมดถูกซุกซ่อนไว้ในช่องลับในกระเป๋าสัมภาระแบบสะพายหลังจำนวน ๒ ใบ โดยเงินทั้งหมดถูกนำเข้ามาในลักษณะจงใจปกปิด ซุกซ่อน และมีได้แสดงเจตนาหรือมีท่าทีว่าต้องการสำแดงเงินตราต่างประเทศต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร

พฤติการณ์ที่ ๔ เจ้าหน้าที่ด้านศุลกากรแห่งหนึ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับแจ้งเบาะแสว่ามีบุคคลกำลังลักลอบนำเงินตราไทยจำนวนมากออกนอกราชอาณาจักรไปยังประเทศลาวโดยใช้รถยนต์ เมื่อรถยนต์เป้าหมายมาถึงด่านศุลกากร เจ้าหน้าที่จึงตรวจค้นรถยนต์โดยละเอียด พบเงินตราธนบัตรไทย ฉบับละ ๑ พันบาท รวมเป็นเงิน ๘๘ ล้านบาท โดยธนบัตรทั้งหมดถูกแบ่งแยกซุกซ่อนไว้ตามที่ต่าง ๆ ภายในรถยนต์

๓. การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามมาตรา ๓ (๗) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๗) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมตั้งนั้นสำนักงาน ป.ป.ง. จึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินมาตรการในทางแพ่งโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อดำเนินการให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีจำนวนคำสั่งมอบหมายฯ ตามมาตรา ๓ (๗) เพิ่มมากขึ้น เป็นจำนวน ๕ ถึง ๑๙ คำสั่ง ซึ่งเป็นผลมาจากการนำฐานข้อมูลจากระบบ ECB มาใช้ประโยชน์ในการดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมทั้งการกระทำความผิดอาญาอื่นและความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการเฝ้าติดตามพฤติกรรมของผู้ขนเงินข้ามแดนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อพิสูจน์ทราบถึงตัวบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของการขนเงินข้ามแดน หากไม่มีการเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ย่อมเป็นการยากที่จะดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามการขนเงินข้ามแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. กระบวนการฟอกเงินของลักลอบขนเงินข้ามแดนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่รายงาน

จุดสำคัญของการฟอกเงินโดยใช้กระบวนการลักลอบขนเงินข้ามแดน คือต้องพยายามนำเงินผิดกฎหมายมาเข้าสู่กระบวนการตามระบบให้ได้ (Placement) วิธีการหลีกเลี่ยงการตรวจสอบก็คือแบ่งเงินออกเป็นส่วนย่อยให้ต่ำกว่ามูลค่าที่กฎหมายกำหนด แล้วแยกโอนเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงิน หรือแยกยอดนำเงินฝากบัญชีธนาคาร เพื่อที่จะได้ไม่ถูกรายงานกลุ่มผู้ลักลอบขนเงินข้ามแดน มักใช้ขั้นตอนนี้เพื่อช่วยให้สามารถนำเงินเข้าสู่กระบวนการทางการเงินตามระบบ เพื่อการสร้าง ความซับซ้อน (Layering) มักจะใช้การกระจายปริมาณการโอนเงินในแต่ละครั้งออกไปหลาย ๆ แห่งเพื่อให้การตรวจสอบแหล่งที่มาทำได้ยากมากขึ้น หรือใช้ธุรกิจในการออกใบเสร็จส่งสินค้าเพื่อเป็นการซ่อนเงิน โดยจะรวมเอามูลค่าของสินค้านั้นเข้ากับการส่งเงินที่ผิดกฎหมายเข้าไปด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดความสับสนระหว่าง มูลค่าของสินค้า กับมูลค่าเงินโอนที่รวมอยู่ในราคาของสินค้านั้น และการขนส่งสินค้าออกนอกประเทศนั้นมีกระบวนการหลายขั้นตอน ก็จะทำให้การติดตามร่องรอยการฟอกเงินทำได้ยากมากขึ้น การปะปนเงินเพื่อเปลี่ยนรูปของเงิน (Integration) ที่ดูเสมือนว่าจะถูกต้องตามกฎหมายให้กลายเป็นเงินที่ถูกกฎหมาย ซึ่งเป็นไปได้อย่างมากที่ผู้ลักลอบขนเงินข้ามแดน มีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับการทำธุรกิจประเภทอื่น ทำให้เกิดการนำเงินมาปะปนหรือรวมเงินได้ง่ายขึ้น ดังนี้

สิ่งบ่งชี้เหตุ (RED FLAGS)

เพื่อเป็นการสนับสนุนมาตรการเชิงรุกในการเฝ้าระวังกลุ่มลักลอบขนเงินข้ามแดน/การลักลอบหนีศุลกากร มิให้เกิดการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงผ่านสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพ สำนักงาน ปปง. โดยกองกำกับและตรวจสอบได้รวบรวมสิ่งบ่งชี้เหตุ (Red flags Indicators) จากต่างประเทศ² ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เพื่อสนับสนุนสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพ โดยการทำธุรกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มลักลอบขนเงินข้ามแดนส่วนใหญ่มีข้อสังเกตพฤติกรรมที่ผิดปกติ ดังนี้

- บัญชีธนาคารของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มลักลอบขนเงินข้ามแดนส่วนใหญ่จะมีแต่รายการฝากเงินมากกว่าถอนเงิน โดยรายการฝากเหล่านี้มีทั้งเงินสด และเช็ค โดยมากมักจะเป็นการฝากเข้ามาโดยกลุ่มคนในชุมชนชนชาติต่าง ๆ เช่นจากกลุ่มชนชาวอัฟกานิสถาน, บังคลาเทศ, อินเดีย, ปากีสถาน และโซมาเลีย
- เช็คต่าง ๆ จะมีการเขียนสัญลักษณ์บางอย่างไว้ เช่น ชื่อ(คาดว่าน่าจะเป็นชื่อผู้รับเงินปลายทาง) หรือมีสัญลักษณ์บ่งบอกว่ามีการซื้อขายสินค้ากันด้วยเงินตามจำนวนในเช็คนั้น ซึ่งที่เคยพบก็คือ เช็คส่วนใหญ่จะเขียนคำว่า “สร้อยคอ” ไว้บนเช็คอย่างชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นเสมือนว่าเป็นการจ่ายเงินเพื่อซื้อขายเครื่องประดับ
- มักมีการประกอบธุรกิจอย่างอื่นร่วมในการดำเนินกิจการ เช่น ส่งออก-นำเข้าสินค้า เคาน์เตอร์บริการรับ-ส่งเงิน, บริการการเดินทางและท่องเที่ยว, ขายเครื่องประดับ (ทอง และเพชรพลอย), แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ, ขายรถมือสอง, บริการรถเช่า (แบบไม่ใช่เครือข่าย หรือได้รับลิขสิทธิ์จากบริษัทบริการรถเช่า) และซื้อ-ขายโทรศัพท์มือถือ
- มีการเคลื่อนไหวของเงินสดทุกวัน
- บัญชีธนาคารที่เป็นรายได้จากการประกอบธุรกิจ แต่กลับไม่มีเชื่อมโยงที่ชัดเจนกับธุรกิจอื่น ๆ
- ได้รับธุรกรรมปริมาณมากจากลูกค้ารายเดียว
- โอนเงินไปยังธุรกิจที่ไม่มีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนกับต้นทาง
- ธุรกรรมที่ไม่มีกิจกรรมเชิงพาณิชย์หรือทางเศรษฐกิจจริง ที่เกี่ยวข้องกับบัญชีส่วนบุคคล / ธุรกิจ
- มีเงินหมุนเวียนในบัญชีสูงไม่สอดคล้องกับรายได้
- ร้านขายของชำหรือสินค้าเบ็ดเตล็ดที่มีเงินสดจำนวนมาก

ทั้งนี้ หากพบความผิดปกติและพิจารณาแล้วเห็นควรรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย การอธิบายพฤติกรรมโดยลำดับระยะเวลา หรือช่วงเวลาที่ยก ข้อมูลของบุคคลที่ถูกรายงานหรือข้อมูลการแสดงตนจะเป็นประโยชน์ในการสอบสวนเส้นทางทางการเงินต่อไป